

HET LICHT VAN HET MIDDAGUUR

5^e zondag door het jaar

DATUM	8 & 9 februari 2020
VOORGANGER	Corinne van Nistelrooij
EERSTE LEZING	Jesaja 58, 7 - 10
EVANGELIE	Mattheus 5, 13 - 16

OVERWEGING

Zout kost in de supermarkt pakweg 0,50 cent per kilo. Wij hebben zoveel zout op voorraad dat het beschouwd wordt als een goedkoop middel om smaak te verbeteren. Zout is nu zó goedkoop, dat wij het met tonnen tegelijk op straat gooien om vorst te bestrijden.

In Jezus' tijd was zout echter een zeldzaam goed en daarom ook kostbaar. Zo is het in de geschiedenis trouwens ook lang gebleven: het latijnse woord *Sal* herkennen wij nog in ons woord *salaris*. Zout was namelijk lange tijd zo kostbaar, dat het als betaalmiddel kon gelden. U kunt ook denken aan de VOC-tijd, waarin allerlei specerijen van ver moesten komen en hier duur en bijzonder waren. Ook peper was om die reden letterlijk *peperduur*.

Als Jezus in de Bergrede tegen zijn gehoor zegt: "Jullie zijn het zout van de aarde" dan duidt hij dus echt op iets van gróte waarde. Jullie *zijn* het zout van de aarde. Dat is geen opdracht van Jezus aan ons, het is geen mogelijkheid of wens om zoiets als 'het zout der aarde' te mogen of te moeten zijn, maar het is een natuurlijk gevolg van t feit dat we méns zijn. Onze wáarde als mens is misschien wel ons diepste kenmerk.

Ook hoorde we: "Jullie zijn het licht in de wereld".

In deze donkere wintermaanden groeit het licht. Elke dag voelen we dat we iets dichterbij de lente komen. Toch kan het donker ons overvallen. Er is ook zo veel in ieders leven dat om aandacht vraagt, zo veel wat ons neer kan halen, van ons vertrouwen af kan brengen. We zijn het zout van de aarde, het licht in de wereld, maar durven het zelf vaak niet te geloven.

Wie ik? Hoezo dan? Wat voeg ik nou toe aan die grote wereld? Mijn pogingen lopen toch vaak op niks uit, zo denken we. Zo verliest het zout zijn smaak.... Op zo'n manier verliezen wij onze smaak in het leven.

Vorige week tijdens een doopviering vroeg ik aan een meisje van een jaar of 8 of ze het zout wilde vasthouden. En terwijl ik het haar gaf, vroeg ik haar of ze zout lekker vond.

'Nee', schudde ze heftig, geschrokken dat ik haar wat vroeg. Ze dacht waarschijnlijk niet eens aan patat zonder zout of chips zonder zout. Haar eerste reactie was simpelweg: o jee, er wordt wat van me gevraagd. Ik weet geen antwoord, dat kan ik niet, nee, nee! Acht jaar... en op die leeftijd zijn we al bang. Zetten we ons licht al onder de korenmaat, zoals Jezus zegt in het evangelie. Vervolgens gaf ik het zout aan de dopeling, een baby'tje van een half jaar. Die likte in haar mooie witte doopjurk met smaak het zout op, zij vond het heerlijk.

Zo'n klein mensje zijn we allemaal ooit geweest. Open, ontvankelijk, proevend wat het moment ons brengt. Niet bang of beschroomd, geen angst om tekort te schieten. Ooit zijn we zó geschapen; open en puur, naar Gods gelijkenis. Het is goed om ons dat te realiseren, dat we dié kern in ons hebben.

In de eerste lezing horen we in de woorden van Jesaja de oproep van de Eeuwige. Horen we hoe we zodanig mens kunnen zijn dat het licht in ons gaat schijnen. En Jesaja verwijst dan met volle kracht naar de ander. Hij zegt:

Wanneer je je brood deelt met de hongerige,
onderdrukking en kwaadsprekerij uitbant,
wanneer je de ander schenkt wat je zelf nodig hebt,
dan zal je licht in het donker schijnen
en wordt je duisternis als het licht van het middaguur.

Het mooie van die lezing vind ik dat er staat dat jóúw licht gaat stralen als je een ander gelijkwaardig en respectvol bejegend. We zijn geneigd te denken dat als we een ander goed doen, dat die ánder daar beter van wordt. Hij of zij ontvangt immers iets. Maar hier wijst Jesaja op het omgekeerde. Het zal jezelf goed doen als je geeft.

Psychologisch onderzoek wijst dat ook uit. Geven maakt ons gelukkiger dan krijgen. Geven is een vorm van liefde verspreiden. Door te geven deel je iets waardevols met een ander, iets dat je net zo goed voor jezelf had kunnen houden. Je verspreidt positieve energie en gek, dat is besmettelijk. Niet alleen jijzelf en de ontvanger worden er blij van maar ook mensen die op afstand toekijken.

In het boek "De meeste mensen deugen" zegt Rutger Bregman dat het zien van een daad van goedheid gevoelens oproept om óók te willen helpen. Dan is het net alsof er op een mentale resetknop wordt gedrukt waardoor onze gevoelens van angst en cynisme verdampen, we geraakt worden en óók goed willen doen. En het fascinerende is: dit effect kan zelfs optreden als we goede daden uit de tweede hand horen, dus ze niet eens zelf gezien hebben. Iedere simpele blij van goedheid is dus als een steen in een vijver, met rimpelingen die meters doorgolven.

Jouw afstralende licht zet anderen in het licht en anderen weerkaatsen hun licht naar jou. Gods licht in onszelf en tussen ons in. Middaglicht dat steeds opnieuw terugkomt. Zo verlichten we elkaars licht. En voel je dat je als mens wérkelijk het zout op aarde bent en weet je weer dat je geroepen bent om je licht niet onder de korenmaat te zetten maar te laten schijnen helder als het licht van het middaguur.